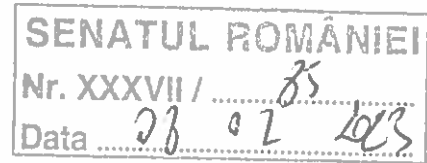

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

INFORMARE

privind participarea la reuniunea Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (Paris, 12 decembrie 2022)

Nr. XXXVII/32/17 ianuarie 2023

În ziua de 12 decembrie 2022 au avut loc, la Paris, lucrările Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE). Din partea Delegației Parlamentului României la APCE (Senat) au participat dl senator **Titus Corlățean**, dl senator **Cristian Niculescu-Țăgârlaș** și dna senator **Elena-Simona Spătaru**. Lucrările au fost conduse de Sir Christopher Chope (Marea Britanie, Conservatorii Europeni/Aliața Democraților – CE/AD), *vicepreședinte al comisiei*.

Dezbateri:

Proiectul de raport: *Pegasus și alte dispozitive de spionaj și supravegherea secretă efectuată de stat, raportor: dl Pieter Omtzigt, Olanda, PPE/CD):*

Raportorul a menționat că acțiunile de supraveghere exercitate de stat constituie o problemă serioasă în unele țări democratice, care de mulți ani spionează politicieni și jurnaliști, fiind, în opinia sa, o încălcare gravă a drepturilor omului.

În cadrul pregătirii acestui raport a fost organizată o dezbatere publică la care au participat dl Krzysztof Brejza, *memburu al Seimului Republicii Polone, membru al partidului de opoziție Platforma Civică*, dna Diana Riba, *europarlamentar spaniol din partea Partidului Republican de Stânga din Catalonia, vicepreședinta Comisiei PEGA a Parlamentului European* (n.r.: Comisia de anchetă privind utilizarea Pegasus și a altor dispozitive de spionaj și de supraveghere echivalente) și dl Thanasis Koukakis, *jurnalist de investigație, specializat în domeniul financiar, combaterea corupției și a spălării banilor, Grecia (online)*.

Dl Brejza a menționat că telefonul său mobil a fost piratat, lucru confirmat în urma diagnosticului *Citizens Lab* de la Universitatea Toronto și confirmat ulterior de Amnesty International. De asemenea, și-a exprimat dezaprobarea cu privire la continuarea practicii de supraveghere a politicienilor de opoziție din partea partidului de guvernământ din Polonia.

Dna Riba a arătat că, potrivit *Citizens Lab*, nu mai puțin de 65 de lideri politici și sociali catalani au fost spionați și există indicii temeinice că în spatele acestor acțiuni s-au aflat instituții ale statului spaniol.

Dl Koukakis a declarat că a fost ținta softului de spionaj *Predator*, așa cum a rezultat din diagnosticul primit de la *Citizens Lab*. Potrivit jurnalistului elen, justiția din țara sa a adoptat un verdict în care nu se recunoaște faptul că a fost victimă a acestor acțiuni de supraveghere. De asemenea, ziaristul grec a mai arătat că procurorii care au emis mandatele de supraveghere a unor persoane nu au fost obligate să pună la dispoziție și motivul luării unei asemenea decizii.

În intervenția sa pe acest subiect, dl senator Titus Corlățean a arătat că există în mod evident un sprijin democratic pentru investigarea unor astfel de cazuri care subminează funcționarea în parametri normali a statului de drept. În context, dl senator Corlățean s-a referit de asemenea la un alt caz care a adus atingere ordinii democratice, respectiv

semnarea protocoalelor secrete încheiate în urmă cu câțiva ani între Serviciul Român de Informații și instituțiile din sistemul de justiție din România.

Proiectul de raport: *Reforma legislației Marii Britanii în domeniul drepturilor omului: consecințe pentru protecția națională și europeană a drepturilor omului, raportor: dl Kamal Jafarov, Azerbaidjan, Conservatorii Europeni/Aliața Democraților*);

Schimb de vederi cu participarea unor membri ai Comisiei comune pentru drepturile omului din Parlamentul britanic privind proiectul de raport de mai sus și pe tema *rolului și funcționării Comisiei comune pentru drepturile omului, ca exemplu de bune practici pentru comisiile naționale pentru drepturile omului – inclusiv în ceea ce privește implementarea hotărârilor CEDO.*

În prezentarea memorandumului său introductiv, raportorul a subliniat importanța continuării respectării de către Marea Britanie a obligațiilor izvorâte din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a evocat succesul pe care actuala Lege a drepturilor omului (*UK Human Rights Act*) din 1998 l-a avut în implementarea internă a drepturilor omului. În același timp, și-a exprimat îngrijorarea referitor la proiectul de lege privind drepturile omului, aflat în momentul de față în procedură parlamentară, din perspectiva protecției obligațiilor pozitive, a aplicării drepturilor omului pentru încălcările care pot decurge în contextul operațiunilor militare de peste mări, respectarea măsurilor interimare obligatorii din punct de vedere juridic edictate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, impactul acestei legi, în momentul în care ar intra în vigoare, asupra relației generale dintre Marea Britanie și sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului, cu riscuri crescute de divergență în ceea ce privește protecția drepturilor omului.

În intervenția sa pe această temă, dl senator Titus Corlățean a arătat că, în contextul excluderii Federației Ruse din Consiliul Europei, la 16 martie 2022, ca urmare a agresiunii militare a acestui stat asupra Ucrainei și a încetării calității sale de stat parte la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, din data de 16 septembrie a.c., este nevoie de transmiterea unui semnal puternic de susținere a jurisdicției Curții Europene a Drepturilor Omului din partea tuturor statelor membre ale Consiliului Europei, inclusiv din partea Marii Britanii. Totodată, în calitate de raportor APCE privind aspectele juridice ale aderării Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a subliniat necesitatea evitării unei competiții nedorite între jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE).

La finalul dezbaterii, comisia a aprobat solicitarea raportorului de a fi organizată o nouă audiere în cadrul unei reuniuni viitoare, cu invitarea unor experți, precum și efectuarea unei misiuni de informare în Marea Britanie.

Reuniunea comisiei a continuat cu un schimb de vederi al membrilor comisiei pe tema proiectului de raport referitor la *aspectele juridice și în materia drepturilor omului ale agresiunii Federației Ruse asupra Ucrainei* (raportor: dl Damien Cottier, Elveția, Aliața Liberalilor și Democraților pentru Europa) cu ministrul adjunct al justiției din Ucraina, dna Iryna Mudra și cu profesorul Burkhard Hess, directorul Institutului Max Planck din Luxemburg pentru Drept Procesual Internațional și European.

Principala temă abordată în cadrul acestui schimb de vederi s-a referit la mecanismele legale de compensare financiară a Ucrainei, în urma agresiunii militare a Federației Ruse. În acest context, în urma adoptării de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite a unei rezoluții privind necesitatea creării unei mecanism de compensare financiară, demnitarul ucrainean a prezentat propunerea autorităților de la Kiev de înființare a unui registru internațional pentru despăgubirile cauzate Ucrainei de agresiunea rusă, ca prim pas și, ulterior, crearea unui fond și a unei comisii de compensare care să examineze în ultimă instanță solicitările de despăgubiri. De asemenea, directorul Institutului Max Planck din Luxemburg a abordat aspectele juridice ale posibilului transfer al bunurilor rusești confiscate sau înghețate – aproximativ 660 miliarde de dolari au fost identificate – către victimele ucrainene.

În cadrul dezbaterii, dl senator Corlățean a reamintit existența îndelungată a crimei de agresiune în dreptul internațional și necesitatea de a fi angajată răspunderea juridică pentru săvârșirea acestei infracțiuni.

Desemnări de raportori/Apel la candidaturi pentru raportor pe fond/pentru aviz:

DI Aleksandar Nikoloski (Macedonia de Nord, PPE/CD) a fost desemnat raportor pentru abolirea pedepsei cu moartea.

A fost lansat un apel la candidaturi pentru desemnarea unui raportor pentru moțiunea pentru rezoluție: *Sanționarea persoanelor de pe lista Kara-Murza*.

Participarea membrilor la conferințe, reuniuni, seminarii etc.:

DI senator Corlățean a prezentat principalele concluzii în urma participării sale, în calitate de reprezentant al comisiei, la cea de-a 92-a reuniune plenară a Grupului de State împotriva Corupției (GRECO), Strasbourg, 28 noiembrie-2 decembrie 2023.

Diverse

DI Vladimir Vardanian (Armenia, PPE/CD) a ridicat problema coridorului Lacin, care leagă Armenia de Nagorno-Karabah. Potrivit parlamentarului armean, situația s-a înrăutățit în special în ultimele două luni, iar de curând presupuși activiști de mediu azeri au intrat în zona Lacin – coridor aflat sub control rus –, au instalat corturi pe carosabil, blocând astfel accesul în Nagorno-Karabah pentru toate vehiculele, inclusiv pentru cele de urgență. În acest sens, reprezentantul armean a solicitat comisiei adoptarea unei declarații, depunerea unei moțiuni pentru rezoluție sau solicitarea Biroului Adunării unei dezbateri de urgență/de actualitate. Președintele comisiei a sugerat ca în această chestiune să fie sesizată Comisia de monitorizare a APCE.

senator Titus CORLĂȚEAN, membru al delegației

senator Cristian NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ, membru al delegației

senator Elena-Simona SPĂTARU, membră a delegației